

Студент 2 курсу

факультету економіки і права ХНЕУ ім. С. Кузнеця

ПРОБЛЕМИ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ

Анотація. Розглянуто проблеми інвестування та нормативно-правові акти, проведено аналіз іноземних інвестицій. Наведено приклади зацікавленості іноземних інвесторів. Зазначено ризики, з якими зіштовхуються компанії-інвестори. Наведено основні завдання Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України.

Аннотация. Рассмотрены проблемы инвестирования и нормативно-правовые акты, проведен анализ иностранных инвестиций. Приведены примеры заинтересованности иностранных инвесторов. Указаны риски, с которыми сталкиваются компании-инвесторы. Приведены основные задачи Государственного агентства по инвестициям и управлению национальными проектами Украины.

Annotation. The problems of investment and regulations were studied. The analysis of foreign investment was made. Examples of interest of foreign investors are given. Risks faced by investors are described. The main objectives of the State Agency for Investments and National Projects of Ukraine are presented.

Ключові слова: прями іноземні інвестиції, нормативно-правові акти, ризик.

Практика країн із розвинутою ринковою економікою, досвід постсоціалістичних країн Європи свідчить про роль інвестицій як найважливішого фундаменту економічного зростання.

Актуальність даної теми полягає в тому, що для реалізації реформ в економічній структурі України необхідні значні капіталовкладення. Варто звернути увагу на те, що процеси, такі, як структурна і якісна модернізація виробництва та ринкової інфраструктури відбуваються в основному зарахунок інвестицій.

Мета дослідження – визначити основні проблеми розвитку іноземних інвестицій в Україні та розглянути правову базу для інвестування.

Проблеми залучення іноземних інвестицій в Україну розглядалися в загальному контексті вітчизняними економістами, серед яких: Грабенко О. В., Гайдуцький А. П., Савич В. І. та ін. [1].

Сучасні умови розвитку економіки вимагають активної політики із залучення іноземних інвестицій. Спостерігається залежність від ефективності інвестиційної політики, а саме: стан виробництва, становище і рівень технічної оснащеності основних фондів підприємств, вирішення соціальних та екологічних проблем. Тому інвестиції слугують основою для розвитку підприємств, окремих галузей та економіки в цілому.

Приріст прямих іноземних інвестицій за січень – вересень 2013 року склав 1 270,2 млн дол. США (у 2012 році – 2 599,6 млн дол.). Найбільші країни-інвестори України на 1 жовтня 2013 року Кіпр – 18 712,0 млн дол. (33,1 %), Німеччина – 6 194,8 млн дол. (11,0 %), Нідерланди – 5 504,0 млн дол. (9,7 %), Російська Федерація – 3 842,1 млн дол. (6,8 %). У січні – вересні поточного року чистий потік прямих іноземних інвестицій в Україну скоротився до 1,27 млрд дол. з 2,60 млрд дол. за аналогічний період минулого року, про що повідомила Державна служба статистики України. За даними статистичного відомства, за звітний період інвестори вклали в економіку України новий капітал на суму 3,722 млрд дол., однак за цей же період 2,412 млрд дол. були ними повернуті. Такий результат досягнутий за рахунок політичної та макроекономічної стабілізації в країні. Слід зазначити, що досягнення даної мети стало можливим навіть в умовах несприятливої економічної кон'юнктури і падіння рейтингів. Інвестиції в Україну надійшли з 128 країн світу [2].

Протягом 2012 – 2013 років в Україні було прийнято ряд нормативно-правових актів: Закон України "Про інститути спільного інвестування", Закон України "Про особливості провадження інвестиційної діяльності на території Автономної Республіки Крим", які позитивно вплинули на інвестиційний клімат країни. Завдяки значним зусиллям у формуванні відповідних організаційно-економічних і правових основ зміцнення інвестиційного клімату, міжнародними експертами відзначається поліпшення інвестиційної привабливості України [3].

На даний момент в Україні створено розвинене правове поле для інвестування. Законодавство України передбачає необхідні гарантії діяльності для інвесторів. На території України до іноземних інвесторів застосовується національний режим інвестиційної діяльності, тобто надані рівні умови діяльності з вітчизняними інвесторами. Іноземні інвестиції в Україні не підлягають націоналізації.

Зацікавленість іноземних інвесторів в Україні зі сторони досить істотна і причини цього цілком зрозумілі, тому що Україна:

- є ринком близько п'ятдесяти мільйонів споживачів;
- займає стратегічне економічне положення в Європі;
- має найродючіші сільськогосподарські землі і багата на різноманітні природні ресурси;
- Україна має добре підготовлені і кваліфіковані кадри.

Компанії, що планують інвестувати в Україну, розуміють, що інвестування – це завжди дуже ризикований бізнес, і тому його слід правильно оцінити.

- Ризик, з яким зіштовхуються компанії-інвестори, класифікують за трьома групами:
- комерційний;

обумовлений особливостями інвестиційного клімату у певній країні (зокрема, в Україні).

На ступінь комерційного ризику впливають такі моменти: попит на продукт, платоспроможність, поведінка конкурентів, можливість вивезення своєї продукції з України в інші країни.

Зазначені проблеми хвилюють будь-якого інвестора. Спеціальні, додаткові ризики, що виникають при інвестуванні в іноземну державу, важко оцінити, але їх обов'язково слід враховувати [4].

Чинники, на які слід звернути увагу:

боротьба з корупцією;

реформування судової системи;

ліквідація адміністративних бар'єрів;

критично низька поінформованість у світі про Україну та її економічний потенціал;

відсутній механізм персонального супроводу стратегічних інвесторів;

державні активи лежать "мертвим вантажем" і не працюють на розвиток економіки.

З метою подолання цих проблем Президентом України створено експериментальний майданчик для практичної адаптації нових економічних підходів, де ключовими принципами є проектне управління, персональна відповідальність, пріоритет інвестиційних коштів над бюджетними, партнерство з кращими світовими компаніями, яке здійснює нова команда, не обтяжена старим бюрократичним досвідом.

Цей майданчик – Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України.

Агентство є основним відповідальним за інвестиційну реформу, яка призначена:

радикально змінити процедури адміністрування державних видатків розвитку;

використовувати обмежений ресурс держави як засіб для партнерства з приватним капіталом;

створити необхідну інфраструктуру для залучення інвестицій;

створити умови для радикального збільшення притоку інвестицій [5].

Таким чином, можна зробити висновок, що інвестиційна діяльність є одним із найважливіших напрямів розвитку як для окремих суб'єктів господарювання, так і для економіки країни в цілому. В Україні створена законодавча база та інституційна інфраструктура в сфері регулювання інвестиційної діяльності, яка поступово вдосконалюється з метою залучення більшої кількості іноземних інвестицій і підвищення ефективності їх використання. Проблеми інвестування в Україні існують, але цьому є рішення, яке потрібно шукати. Адже саме інвестування є ключем до благополуччя і процвітання країни, підвищенню життєвого рівня населення. Інвестування сприяє зростанню і стабілізації економіки країни.

Наук. керівн. Кліменко О. М.

Література: 1. Грабенко О. В. Страхування ризиків інвестиційної діяльності / О. В. Грабенко // Фінанси України. – 2007. – № 9. 2. Соціально-економічний розвиток України за січень – жовтень 2013 року. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>. 3. Про інвестиційну діяльність : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>. 4. Левченко Д. А. Залучення інвестицій в економіку України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://financials.com.ua/investitsii-v-ukraine.htm>. 5. Інвестиційна реформа в Україні. – Державне агентство з інвестицій та управління Національними проектами України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrproject.gov.ua/ru/page/investitsiina-reforma-v-ukraini>.